

शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर
दूरशिक्षण व ऑनलाईन शिक्षण केंद्र

बी. ए. भाग १ सत्र १

ऑक्टोबर/नोव्हेंबर २०२४

आपण दूरशिक्षण व ऑनलाईन शिक्षण केंद्रामध्ये प्रवेश घेतल्याबद्दल आपले स्वागत. शैक्षणिक वर्ष २०२४— २०२५ मध्ये बी. ए. भाग १ सत्र १ साठी प्रवेशित झालेल्या विद्यार्थ्यांकरिता सत्र १ चे स्वाध्याय प्रश्न सोबत देत आहेत. सदरचे स्वाध्याय खाली दिलेल्या नियमावलीप्रमाणे पूर्ण करून आपल्या अभ्यास केंद्राकडे जमा करणे आवश्यक आहे. दूरशिक्षण व ऑनलाईन शिक्षण केंद्राच्या मुख्य कार्यालयामध्ये स्वाध्याय स्वीकारले जाणार नाहीत.

नियम :

1. स्वाध्याय लिहिण्याकरिता आखीव कागद/ A4 size paper वापरावा.
2. स्वाध्याय उत्तरपत्रिकेच्या मुखपृष्ठावर आपण प्रवेश घेतलेल्या अभ्यासक्रमाचे नाव, वर्ष, तुमचा परीक्षेचा बैठक क्रमांक, नोंदणीप्रमाणे नाव, पत्ता (कायमस्वरूपी), विषय, PRN व मोबाईल नंबर (कायमस्वरूपी) लिहिणे आवश्यक आहे. (मुख्यपृष्ठ / Cover Page यासोबत दिलेले आहे ते Download करून वापरावे)
3. विद्यार्थ्यांनी जर स्वाध्याय जमा केले असतील पण तो त्या संबंधित विषयामध्ये अनुत्तीर्ण झाला असेल तर त्याला फ्रेश स्वाध्याय जमा करता येणार नाही तो लेखी परीक्षेला पुन्हा बसू शकतो. स्वाध्यायाचे पूर्वीचेच गुण विचारात घेतले जातील.
4. एकदा स्वाध्यायांचे मूल्यांकन झाल्यानंतर त्यांचे पूर्वमूल्यांकन व श्रेणीसुधार केले जाणार नाही. त्याची फोटोकॉपी मिळणार नाही.
5. विद्यार्थ्यांनी स्वाध्याय अभ्यासकेंद्रामध्ये जमा करणेच्या अंतिम तारखा स्वतंत्र परिपत्रकाद्वारे www.unishivaji.ac.in या संकेतस्थळावरील Distance Education → Online Notice Board (http://www.unishivaji.ac.in/distedu/notice_board.aspx) या लिंकवरती नंतर प्रसिध्द करण्यात येतील यांची संबंधितांनी नोंद घ्यावी.
6. जे विद्यार्थी दिलेल्या वेळेत स्वाध्याय जमा करतील त्याच विद्यार्थ्यांना स्वाध्यायाचे गुण दिले जातील. जे विद्यार्थी स्वाध्याय जमा करणार नाहीत अशा विद्यार्थ्यांना स्वाध्यायाचे गुण दिले जाणार नाहीत. त्यास दूरशिक्षण व ऑनलाईन शिक्षण केंद्र जबाबदार राहणार नाही.

विशेष सूचना

- दूरशिक्षण व ऑनलाईन शिक्षण केंद्राच्या सर्व मान्यताप्राप्त अभ्यासकेंद्रावर संपर्क सत्राचे आयोजन केले जाते. तरी विद्यार्थ्यांनी वेळोवेळी अभ्यास केंद्र समन्वयक यांच्याशी संपर्क साधून संपर्क सत्र, परीक्षा वेळापत्रक, हॉलतिकीट, निकाल इत्यादी बाबत माहिती घ्यावी. तसेच वेळोवेळी विद्यापीठ संकेतस्थळाला भेट देवून अद्ययावत माहिती जाणून घ्यावी.
- आपण निवडलेल्या विषयाप्रमाणे स्वयंअध्ययन साहित्य घेणे, आपल्या पाठयक्रमाचा अभ्यासक्रम (Syllabus) प्राप्त करून घेणे व त्याप्रमाणे अध्ययन करणेची जबाबदारी विद्यार्थ्यांची आहे.
- आपल्या रजिस्ट्रेशन फॉर्मवर असलेल्या अभ्यासकेंद्रामध्येच स्वाध्याय जमा करावयाचे आहेत जर दुसऱ्या अभ्यासकेंद्रावर स्वाध्याय जमा केले तर स्वाध्यायाचे गुण आपल्या गुणपत्रिकेवर येणार नाहीत व त्यासाठी दूरशिक्षण व ऑनलाईन शिक्षण केंद्र जबाबदार असणार नाही याची विद्यार्थ्यांनी नोंद घ्यावी.

स्वाध्याय उत्तर पत्रिकेचे मुखपृष्ठ (Cover Page)

अभ्यासक्रमाचे नांव : .....

(बी.ए./बी.कॉम. भाग 1 एम.ए./एम कॉम भाग 1 व 2)

सत्र : .....

(पहिले/दूसरे/तिसरे/चौथे/पाचवे/सहावे)

विषय : .....

परीक्षा बैठक क्रमांक

1. अभ्यास केंद्राचे नाव -----

2. विद्यार्थ्यांचे पूर्ण नाव -----

3. पूर्ण पत्ता : -----

----- पिन कोड नं.-----

4. मोबाईल क्रमांक : लॅण्डलाईन क्रमांक :

5. अभ्यासक्रमाचे नाव : ----- सत्र -----

6. पेपरचे नाव : -----

7. पेपर क्रमांक : -----

8. सबजेक्ट कोड : -----

9. परीक्षा बैठक क्रमांक -----

(ज्या परीक्षेसाठी स्वाध्याय जमा करत आहे)

10. पी.आर.एन. : -----

11. स्वाध्याय जमा करण्याचा दिनांक : -----

12. विद्यार्थ्यांची स्वाक्षरी : -----

(फक्त कार्यालयीन उपयोगाकरिता)

मिळालेले गुण : -----

परीक्षकांची स्वाक्षरी : -----

B.A. Part I Sem. I (New Syllabus) Assignment Question October/November 2024 Exam

बी. ए. भाग १ सत्र १ (नवीन अभ्यासक्रम) स्वाध्याय प्रश्न ऑक्टोबर/नोव्हेंबर २०२४ परीक्षा
(शैक्षणिक वर्ष २०२४ – २०२५ मध्ये सुधारित झालेल्या अभ्यासक्रमाप्रमाणे)

Ability Enhancement Course (AEC-1) English for Communication - I

- 1 What are the different strategies to improve and increase vocabulary?
किंवा
- 2 Write in brief Tenses and Types of Sentences.

Introduction to Indian Knowledge System (Generic)

- 1 कौटिल्याच्या अर्थशास्त्राचे विश्लेषण करून, प्राचीन भारतीय राज्यशासन, अर्थव्यवस्था आणि नैतिकता यांच्या संदर्भात त्याचे महत्त्व सांगा.
किंवा
- 2 भारतीय ज्ञान प्रणाली (IKS) आणि त्याचे प्रमुख घटक (उदा., वेद, उपनिषद, आयुर्वेद, योग, संस्कृत) परिभाषित करा.

- 1 Analyzing Kautilya's Arthashastra, state its importance in the context of ancient Indian polity, economy and ethics.

OR

2. Define Indian Knowledge System (IKS) and its key components (e.g., Vedas, Upanishads, Ayurveda, Yoga, Sanskrit).

मराठी : DSC रुजुवात भाग १

- 1 'जुन्या महाराष्ट्रातील गावरहाटी' या लेखाच्या आधारे पां. चि. पाटील यांनी केलेल्या महाराष्ट्रातील ग्रामीण जीवनाची ओळख करून द्या.
किंवा
- 2 भालचंद्र नेमाडे यांच्या 'आजी' व रांगोळ्या' या कवितांची आशसूत्रे थोडक्यात स्पष्ट करा.

मराठी : OE मराठी भाषेचे अंतरंग

- 1 ना. गो. कालेलकर यांच्या 'भाषा आणि संस्कृती' या लेखाच्या आधारे भाषेचे स्वरूप स्पष्ट करा.
किंवा
- 2 ग.प.प्रधान यांच्या लेखाच्या आधारे राजकारणी लोकांच्या भाषेचे स्वरूप स्पष्ट करा.

मराठी : SEC व्यक्तिमत्व विकास आणि भाषिक कौशल्ये (भाग १)

- 1 व्यक्तिमत्व विकासाची संकल्पना व स्वरूप स्पष्ट करा
किंवा
- 2 श्रवण कौशल्याचे स्वरूप सांगा

हिंदी : DSC आधुनिक हिंदी साहित्य – I

- 1 'जो बीत गई सो बात गई' कविता का भावार्थ लिखिए
किंवा
  - 2 "टूटते तटबंधन" कहानी की कथावस्तु लिखिए
-

हिंदी : OE प्रयोजनमूलक हिंदी और कविताएँ

- 1 विज्ञापन लेखन के अंग लिखिए
किंवा
  - 2 'यहां थी वह नदी' कविता का भावार्थ लिखिए
-

हिंदी : SEC पत्रकारिता

- 1 पत्रकारिता की विशेषता लिखिए
किंवा
  - 2 गांधी युग की पत्रकारिता कैसी थी यह स्पष्ट करें।
-

English : DSC: Introduction to English Literature (Short Stories) and Language (Word Classes)-I

- 1 Short Story as a Form of Literature. Discuss.
किंवा
  - 2 Explore the various themes depicted in A Woman on a Roof by Doris Lessing.
-

English : OE : Basic English Usage

- 1 Write a note on 'Prepositions' and articles
किंवा
  - 2 Explain the aspects of sentences : Nouns, objectives and adverbs
-

English : SEC: Conversational Skills in English

- 1 Write various types of conversations.
किंवा
  - 2 Prepare an imaginary professional conversation.
-

Sanskrit : DSC : संस्कृत महाकाव्यांचा परिचय

- 1 शिशुपालवधम् महाकाव्याचा सारांश लिहा.
किंवा
  - 2 रघुवंशम् महाकाव्याचे कथानक सविस्तर लिहा.
-

Ardhamagadhi : DSC: Paiya –Gajja-Pajja-Samgaho

- 1 समुद्रजाच्या मनात स्त्रियांच्या विषयी विस्मयभाव का निर्माण झाला ? त्यांचा परिमाण काय झाला.
किंवा
  - 2 'विजइज्ज' अध्ययनाच्या आधारे विनयी विनयी-अविनयी आचणाविषयी सविस्तर माहिती लिहा.
-

Philosophy: DSC - 1 Introduction to Indian Philosophy-Paper -1

1 तत्त्वज्ञानाच्या मुख्य शाखा स्पष्ट करा.

किंवा

2 चार्वाकांचा नैतिक दृष्टिकोन स्पष्ट करा.

1 Explain the main branches of philosophy.

OR

2 Explain the Ethical view of Charvakas.

Philosophy: SEC – I Process of reasoning

1 दैनंदिन जीवनात तर्काचे उपयोग स्पष्ट करा.

किंवा

2 तर्काचे स्वरूप आणि प्रकार स्पष्ट करा.

1 Explain the uses of reasoning in daily life.

OR

2 Explain the nature and types of reasoning.

Philosophy OE: Foundation of Scientific Method

1 वैज्ञानिक पद्धतीची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.

किंवा

2 निरीक्षणाचे स्वरूप स्पष्ट करा.

1 Explain the characteristics of scientific method.

OR

2 Explain the nature of observation.

History : DSC: Rise and Growth of Maratha Swarajya (1600-1680)

1 अफझलखान प्रकरण व पन्हाळ्याचा वेढा या घटनांचे वर्णन करा.

किंवा

2 छत्रपती शिवाजी महाराजांच्या दक्षिण दिग्विजयाची चर्चा करा.

1 Describe the events related to Afzalkhan episode and Siege of Panhala.

OR

2 Discuss the Dakshin Digvijay (Southern Campaign) of Chhatrapati Shivaji Maharaj.

History : OE: Maratha Forts

1 मराठा इतिहासातील किल्लांचे महत्व स्पष्ट करा.

किंवा

2 किल्ल्यांमधील मराठाकालीन प्रशासन व्यवस्थेची चर्चा करा.

1 Explain the importance of forts in Maratha History.

OR

2 Discuss the administration of fort under Maratha Period.

History : SEC: Historical Tourism

1 पर्यटनाची व्याख्या आणि प्रकार स्पष्ट करा.

किंवा

2 पर्यटन दौ-याच्या नियोजनातील विविध पैलू /बाबी स्पष्ट करा.

1 Explain the definition and types of Tourism

OR

2 Discuss the various aspects of Tour Planning

Economics : DSC: Indian Economy

1 भारतीय लोकसंख्येची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.

किंवा

2 सध्या भारतीय अर्थव्यवस्थासमोर कोणकोणती आव्हाने आहेत ते सविस्तर स्पष्ट करा.

1 Explain the characteristics of Indian population.

OR

2 Explain in detail the challenges facing the Indian economy at present.

Political Science : DSC: Indian Constitution

1 भारतीय राज्यघटनेच्या सरनाम्याची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा

किंवा

2 भारतीय संघराज्याची घटनात्मक तरतूद व स्वरूपावर चर्चा करा.

1 Explain the Features of Preamble of Indian Constitution.

OR

2 Discuss on the Constitutional Provisions and Nature of Indian Federalism.

Political Science : OE: Introduction to Public Administration

1 लोकप्रशासनाची व्याप्ती व महत्त्व स्पष्ट करा

किंवा

2 संघटनेचा अर्थ सांगून तत्वावर चर्चा करा?

1 Explain the scope and importance of public administration.

OR

2 Discuss the Meaning and Principles of Organization.

Political Science : SEC: Rural Local Self Government

1 ग्रामीण स्थानिक स्वराज्य संस्थेचे अधिकार आणि कार्ये स्पष्ट करा.

किंवा

2 ग्रामीण स्थानिक स्वराज्य संस्थेच्या मनरेगा योजनेवर चर्चा करा.

1 Explain the Powers and Functions of Rural Local Self Government.

OR

2 Discuss on the MANREGA Schemes of Rural Local Self Government

---

Sociology : DSC: Introduction to Sociology

1 समाजशास्त्राचा उदय आणि विकास स्पष्ट करा.

किंवा

2 सामाजिक समूहाची व्याख्या आणि वैशिष्ट्ये याची चर्चा करा.

1 Explain the Origin and Development of Sociology.

OR

2 Discuss the Social Groups Definition and its Characteristics

---

Sociology : OE: Sociology of Youth - I

1 कोणतेही दोन सैद्धांतिक दृष्टीकोन स्पष्ट करा.

किंवा

2 राष्ट्राच्या निर्मितीमध्ये युवकांची भूमिका स्पष्ट करा.

1 Explain any two theoretical Perspectives.

OR

2 Define Role of Youth in Nation Building.

Sociology : SEC: Introduction to Social Audit – I

1 सामाजिक मूल्यमापनाच्या तत्वांची चर्चा करा

किंवा

2 भ्रष्टाचार निर्मुलना विषयी विश्लेषण द्या

1 Discuss the Principles of Social Audit

OR

2 Analyze the Elimination of corruption

Geography: DSC: Physical Geography -I

1 प्राकृतिक भूगोलाची व्याख्या सांगून त्याचे स्वरूप स्पष्ट करा.

किंवा

2 वातावरणाची रचना आकृतीसह स्पष्टीकरण करा.

1 State the definition of Physical Geography and explain its nature.

OR

2 Explain the structure of the atmosphere with diagrams.

Geography: OE: Science Technology and Development

1 विज्ञानिक विचारातील मूलभूत संकल्पना स्पष्ट करा.

किंवा

2 स्वच्छ भारत अभियानावर सविस्तर लिहा.

1 Explain the fundamental concepts in scientific thinking.

OR

2 Write in detail on Swachh Bharat Abhiyan.

Education : DSC: Introduction to Education and Philosophy -Paper -1

1 तत्वज्ञान व शिक्षण या संकल्पनांचा अर्थ स्पष्ट करा तत्वज्ञान व शिक्षण यांच्यातील संबध दाखवा.
किंवा

2 संस्कृती जतन, संस्कृती संवर्धन आणि संस्कृती संक्रमण यांच्या अनुषंगाने शिक्षणाची कार्ये स्पष्ट करा.

1 Explain the concepts of Philosophy and Education, State the relationship between Philosophy and Education.

OR

2 Explain the functions of education with reference to cultural protection culture conversation and culture transaction

---